NACIONALINIS
EGZAMINŲ CENTRAS

2019

_____
(rajonas / miestas, mokykla)

_____ klasės (grupės) mokinio (-ės) _____
(vardas ir pavardė)

LIETUVIŲ KALBA IR LITERATŪRA KURTIESIEMS IR NEPRIGIRDINTIESIEMS

Rašytinio teksto suvokimas ir rašytinio teksto kūrimas

2019 m. mokyklinio brandos egzamino užduotis
(pagrindinė sesija)

2019 m. birželio 1 d. Trukmė – 3,5 val. (210 min.)

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar egzamino užduoties sąsiuvinyje nėra tuščių lapų arba kito aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite egzamino vykdytojui.
- Rašykite **juodai rašančiu** tušinuku aiškiai ir įskaitomai. Pieštuku ar neaiškiai parašyti atsakymai vertinami kaip neteisingi. Koregavimo priemonėmis naudotis negalima.
- Pasirinkite ir **atlikite vieną iš dviejų** pateiktų rašytinio teksto suvokimo testo variantų (vienas – grožinis, kitas – negrožinis).
- Atlikdami rašytinio teksto suvokimo užduotį, atsakymus rašykite po klausimu paliktose eilutėse. Į klausimus atsakykite tiksliai ir glaustai. Jūsų atsakymai turi tilpti paliktose eilutėse. Jei neprašoma cituoti ar pateikti pavyzdžių iš teksto, **atsakymus formuluokite savais žodžiais**. Atlikdami užduotis su pateiktais atsakymų variantais, teisingus atsakymus žymėkite apvesdami atitinkamas raides. Jeigu savo pasirinkimą keičiate, perbraukite ankstesnį ir aiškiai pažymėkite kitą pasirinktą atsakymą.
- Pasirinkite ir **atlikite vieną iš dviejų** pateiktų rašytinio teksto kūrimo testo variantų.
- Atlikdami rašytinio teksto kūrimo užduotį, naudokitės juodraščiu. Jam palikta vietos užduoties sąsiuvinyje. Juodraštis nebus vertinamas. Pasilikite pakankamai laiko savo darbui perrašyti į švarraštį. **Jeigu kuri nors dalis (rašytinio teksto suvokimas ar rašytinio teksto kūrimas) bus įvertinta 0 taškų, egzaminas bus neišlaikytas.**

Linkime sėkmės!

ĮVERTINIMAS TAŠKAIS

Rašytinio teksto suvokimas	Rašytinio teksto kūrimas	TAŠKŲ SUMA
50	50	100

Vertinimo komisijos pirmininkas _____
(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai: (I) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

© Nacionalinis egzaminų centras, 2019 m.

I. RAŠYTINIO TEKSTO SUVOKIMAS
(Trukmė – 80 min.)

Perskaitykite tekstus. ***Pasirinkite vieną iš dviejų pateiktų*** *tekstų ir atlikite užduotis.*

1 tekstas

Užduotis. *Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus. Skaitmenimis sunumeruotos teksto dalys. (25 taškai)*
Pastaba. *Atsakymus į klausimus formuluokite savais žodžiais, aiškiai ir glaustai. Jei neprašoma pateikti pavyzdžių iš teksto, necituokite.*

VILTIS GĘSTA

1. Tai buvo prieš penkiolika metų, prieš pat Jonines, kai vešliai sužaliavusiuose sengirės papartynuose daug kas ruošėsi surasti laimę lemiantį stebuklingąjį paparčio žiedą. Tuomet netikėtai žmones sujudino, visus pastatė ant kojų ir privertė pamiršti priartėjusią šventę policijos prašymas, kad, kas tik gali, tegu padeda šį kartą ieškoti ne paparčio žiedo, bet dingusios Užumiškių etnografinio kaimo mažos mergaitės Militos. Jos radimas būtų tikrai nuostabiausias paparčio žiedas, išreiškiantis pačią svarbiausią mūsų būties prasmę.
2. Žinia buvo skurdi: įtariama, kad mažoji Milita, palikta viena, iš namų kiemo, gal ieškodama motinos, nuklydo į čia pat, per kelis žingsnius esančią sengirę. Vakare parėjusi motina šaukė ją vardu, puldinėjo tai šen, tai ten, iš kur pasigirsdavo koks nors šlamesys ar garsas, ieškojo visą naktį, pasišviesdama elektriniu žibintu, tačiau sename miške, kuriame daug viena į kitą panašių vietų su vėjo išvartytais medžiais ir papartynais, vešliais viržynais, skruzdėlynų kūgiais, nuklydusios mergaitės nerado.
3. Išgirdę žinią, kad dingo prieš trejus metus čia apsigyvenusios vienišos moters dukrelė, Užumiškių žmonės puolė į sengirę. Šukavo mišką didelė grupė žmonių, ėjusių netoli vienas kito, paskui atskirai po vieną ieškojo, kur tik nuojauta vedė, apžiūrėjo aukštomis žolėmis apaugusias vietas, tačiau iš miško visi grįžo nusiminę.

Viltis ėmė gesti antros dienos pavakary, kai išvažiavo keli paskutiniai policininkai, apžiūrėję visas sodybas, tankiausius alksniais ir šaltekšniais apaugusius miško pakraščius. Likę žmonės buvo tylūs, vienas į kitą tik retkarčiais pažvelgdavo, bet klausti ar ką nors sakyti nebenorėjo. Kiekvieną slėgė sunkiai žodžiais nusakomas kaltės pojūtis.

4. Visas vietas, kuriose galėtų būti mergaitė, jau daug kartų buvo aptarę, kur dar galėtų ieškoti – nesugalvojo. Skirstėsi nenoriai, delsdami, lyg laukdami kažkokio viltį sužadinančio ženklo, kad vėl reikia eiti, kur akimis, klausa ir širdies nuojauta ieškojo. Ieškojo, bet nerado, tačiau garsiai ištarti, kad mergaitės neras, nedrįso – nenorėjo susitaikyti su mintimi, kad amžinai dingo mažoji Milita, kuriai po pusmečio būtų sukakę treji. Tad ir skirstėsi slegiami kaltės jausmo, kad nerado mažylės, tarsi nebaigę labai svarbaus darbo, kurio atidėjimas galėjo būti pražūtingas. Skirstėsi, nes ėmė nykti viltis, kad Militą suras.
5. Namo išėjo ir Justinas Beragis, girininkas, tą paslaptingą bekraštę girią pažįstantis kaip penkis savo rankos pirštus. Į jį šiomis dienomis buvo nukreiptos visų akys, nes jis buvo svarbiausias Užumiškėse – kiekvieno čia gyvenančio darbdavys: moterys dirbo daigyne – sodino, ravėjo, vyrai – ruošė medieną, prižiūrėjo ir valė mišką, rinko pušų sakus. Jis buvo ne tik kaimo gyventojų darbdavys, bet ir jų pripažintas autoritetas, apie jį sakydavo: kiekvienas žmogus turi savo teisybę, tačiau patikimiausia ir teisingiausia yra Justino Beragio teisybė. Bet jis šį vėlyvą vakarą žmonėms nepatiko – namo išėjo niurzgėdamas, lyg norėdamas sugrįžti ir ieškoti priekabių. Grįžo mišką šukavę žmonės, laukė, ką jis tokį momentą, kai prarandama viltis, pasakys, tačiau girininkas, piktas ir atžagaris, tik klausėsi pašnekesio, pats nė žodžio netarė. Žmonės tokio Justino Beragio nebuvo regėję.
6. Šitoks gerbiamo žmogaus irzlumas dar labiau kurstė baimę, kad mergaitę gal kas nors pagrobė, išvežė į užsienį, ir dabar jos ieškojimas tarp sengirės trūnijančių kamienų tėra apgaulingas savęs raminimas, laiko praradimas...

Patylėję žmonės pratrūko – kaltino Militos motiną Piją, kad ji mažylės neprižiūrėjo, palikdavo vieną, o pati nežinia kur būdavusi, kartais net neateidavusi dirbti į daigyną. Sakė, kad surastos mergaitės motinai nebegrąžins – rasis globotojų iš kaimo gyventojų, apgailestavo ir kaltino save, kad Militos iš Pijos nepaėmė anksčiau. Kiekvienam širdį suskausdavo pagalvojus, kad tikriausiai mažylė iš senojo namo kiemo ėjo ieškoti savo motinos ir paklydo.

7. Namo Justinas Beragis grįžo jausdamasis labai nusikaltęs ir – baisiausia – priekaištaujantis sau, kad savo valdose nepajėgia surasti dingusios mergaitės. Iki šiol jis jautėsi atsakingas už visus gyvuosius ir mirusiuosius. Tokiam būti pavyko. Toks jis norėtų ir toliau būti. Bet štai – atsakingas už visus, o maža mergaitė dingo...

Kaltės jausmo slegiamą, sumišusį, keistos vizijos jį blaškė visą ilgą priešaušrį. Tada skubiai apsirengė, išgėrė stiklinę iš kaimynų pirkto šalto pieno ir išėjo į girią. Išėjo, nes jo jautri ir švelni sąžinė reikalavo taip daryti.

Pagal Donatą Čepuką

Klausimai ir atsakymai

Čia rašo vertintojai

I *II* *III*

1. Kada dingo Milita? (1 dalis)

_____

(1 taškas) ___ ___ ___

2. Paaiškinkite, kaip suprantate teiginį *visus pastatė ant kojų*. (1 dalis)

_____

(1 taškas) ___ ___ ___

3. Kas buvo manoma apie mergaitės dingimo aplinkybes? Atsakymą pagrįskite citata. (2 dalis)

_____

_____

(2 taškai) ___ ___ ___

4. Kaip mergaitės ieškojo Užumiškių kaimo gyventojai? (3 dalis)

A. _____

B. _____

(2 taškai) ___ ___ ___

5. Raskite sinonimus šiems žodžiams:

A. Nukėlimas – _____ (4 dalis)

B. Mirtinas – _____ (4 dalis)

C. Blėsti – _____ (4 dalis)

D. Matę – _____ (5 dalis)

(2 taškai) ___ ___ ___

6. Pažymėkite, kurie iš nurodytų teiginių yra teisingi, kurie klaidingi. Atsakymus žymėkite X. (4–5 dalys)

Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

Teiginiai	***Teisingas***	***Klaidingas***
A. Žmonės tarsi laukė ženklo, kad reikia tęsti paieškas.		
B. Milita buvo trejų metų amžiaus.		
C. Žmonės ėjo namo, nes nebetikėjo, kad ras mergaitę.		
D. Justinas Beragis puikiai pažino kiekvieną miško kertelę.		
E. Kiekvieno žmogaus teisybė yra teisingiausia, – manė Justinas Beragis.		
F. Žmonės neregėjo Justino Beragio.		

(3 taškai) ___ ___ ___

Čia rašo vertintojai

I	II	III

7. Kokia Justino Beragio profesija? (5 dalis)

_____

(1 taškas) ___ ___ ___

8. Ką kaimo gyventojai dirbo miške? Įvardykite visus darbus. (5 dalis)

A. Moterys _____

B. Vyrai _____

(2 taškai) ___ ___ ___

9. Kuo kaimo žmonės kaltino Piją? (6 dalis)

A. _____

B. _____

(2 taškai) ___ ___ ___

10. Dėl ko sau priekaištavo Justinas Beragis? (7 dalis)

_____

(1 taškas) ___ ___ ___

11. Kokiam pavyko būti Justinui Beragiui iki šio įvykio? (7 dalis)

_____

(1 taškas) ___ ___ ___

12. Kuriam funkciniam stiliui priskirtumėte šį tekstą? Pabraukite teisingą atsakymo variantą ir paaiškinkite, kodėl.

A. Meniniam

B. Publicistiniam

C. Moksliniam

_____

_____

(2 taškai) ___ ___ ___

13. Paisydami teksto nuoseklumo, surašykite teiginius iš eilės.
Atsakydami įrašykite teiginių raides **ATSAKYMŲ LENTELĖJE**.
Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

TEIGINIAI

A. Svarbiausias kaimiečių darbdavys buvo Justinas Beragis.

B. Grįžusi namo, Pija dukros nerado, ieškojo jos visą naktį.

C. Žmonės manė, kad Pija – neatsakinga motina, gailėjosi, kad mergaitės neatėmė iš jos anksčiau.

D. Žmonės nenorėjo eiti namo, jautėsi kalti, kad nerado mažylės.

E. Justinas Beragis ankstyvą rytą išėjo į mišką ieškoti mergaitės.

F. Baigiantis antrai dienai visi prarado viltį rasti Militą.

G. Rasti mergaitę – didžiausias Joninių stebuklas.

H. Šį kartą girininkas buvo keistas: piktas, nieko nekalbėjo, tik klausėsi.

___ ___ ___

Čia rašo vertintojai

I	*II*	*III*

I. Visi kaimo gyventojai ėjo į mišką ieškoti mažylės.

J. Girininkas jautėsi atsakingas už visus, o mažos mergaitės rasti negalėjo.

ATSAKYMŲ LENTELĖ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(5 taškai)

Taškų suma (maks. 25)	25			
Taškų už rašytinio teksto suvokimo testą	25 × 2 = 50			
GALUTINĖ TAŠKŲ SUMA	**50**			

2 tekstas

Užduotis. *Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus. Skaitmenimis sunumeruotos teksto dalys. (25 taškai)*
Pastaba. *Atsakymus į klausimus formuluokite savais žodžiais, aiškiai ir glaustai. Jei neprašoma pateikti pavyzdžių iš teksto, necituokite.*

AUSTRALIJOJE GYVENANTI DRUSKININKIETĖ ILGISI GIMTOJO MIESTO

1. Druskininkietė Rūta Vilkaitė jau ketvirti metai gyvena Sidnėjuje. Vos gavusi atestatą, mergina susikrovė lagaminą ir išdūmė į Australiją. Dideliame mieste ji labai užimta: studijos, darbas, susitikimai su draugais, filmų vakarai, piešimo būrelis, sporto klubas, jogos pamokos… O kur dar įvairūs vakarėliai ir jaunimo susibūrimai paplūdimyje! Kiekviena diena pilna naujų potyrių, tačiau toks gyvenimo tempas merginos negąsdina.
2. Rūta pasakoja savo istoriją apie gyvenimą kitoje pasaulio pusėje:

– Gyvenu Australijos mieste Sidnėjuje, jau spėjau apsiprasti ir čia jaučiuosi sava. Mano išvykimą lėmė keletas priežasčių – čia jau kurį laiką įsikūręs gyvena mano tėtis, be to, norėjau tęsti mokslus, nes Australijos švietimo sistema yra nebloga. Viliojo ir egzotiška gamta, norėjau pažinti kitą kultūrą.

Atvažiavau čia mokytis, gyventi ir dirbti. Vos atvykusi pradėjau lankyti anglų kalbos kursus, po metų, puikiai mokėdama kalbą, pradėjau dirbti, nes reikėjo pinigų studijoms. Tai ir buvo mano išsvajoto nepriklausomo gyvenimo pradžia. Užsidirbusi įstojau į reklamos studijų specialybę, šiais metais jau gausiu diplomą. Kokie mano planai toliau? Pusę metų keliausiu po Indiją, Nepalą ir Tibetą. Grįžusi toliau tęsiu studijas, tačiau kokią pasirinksiu specialybę – dar nenusprendžiau.

3. Kai pirmą kartą lankiausi Australijoje, ji man atrodė nuostabi šalis: kitokia gamta, paplūdimiai, maistas, žmonės, šiltas klimatas, geras pragyvenimo lygis. Pramogų pasiūla – begalinė. Aišku, viskas čia kainuoja brangiau, bet dirbdama gali daug sau leisti. Tačiau pagyvenusi čia matau, kad ne viskas tobula. Tarkim, gerai apmokamą darbą galima gauti tik turint pažinčių, nesvarbu, kokio išsilavinimo būtum. Žmonės čia draugiški, bet uždari, mažai bendrauja su kaimynais.
4. Australija – labai keista šalis. Saulė kyla iš vandenyno, medžiai meta ne lapus, o žievę, net vanduo, nuleidžiamas į kanalizaciją, sukasi į priešingą pusę. Gyvena keisčiausi gyvūnai, dauguma iš jų yra neįprastai dideli: milžiniški vorai, šikšnosparniai, driežai… Iki šiol mane vis dar stebina Australijos orai – per parą jie gali visiškai pasikeisti. Šiurpina gamtos stichijos: stipriausios vėtros, uraganai, upės išsilieja, užtvindo namus iki pat stogų. Potvyniai užlieja didžiausias teritorijas – net Prancūzijos ar Vokietijos ploto dydžio. Labai gąsdina vandenyne plaukiojantys rykliai – naktį nepatartina net braidžioti palei krantą!
5. Vieną rytą mano kambarį nutvieskė raudona spalva. Pažvelgusi pro langą pamačiau, kad dangus ryškiai raudonas! Pirma į galvą šovusi mintis – atėjo pasaulio pabaiga. Tačiau tai buvo tik raudonas smėlis, atneštas iš Australijos dykumų. Net kelias dienas ore laikėsi tas smėlis, televizija ir laikraščiai apie tai skelbė.
6. Emigrantams čia nėra paprasta įsikurti, lietuviai negali gauti darbo vizos, todėl atvyksta kaip turistai arba studijuoti. Abu būdai yra brangūs. Studijos tarptautiniams studentams Australijoje kainuoja daug, dirbti leidžiama tik tam tikrą valandų skaičių, todėl atvykstant reikia turėti nemažai pinigų. Jeigu pasiseka, galima visai neblogai įsikurti, nes čia padavėjos alga yra didesnė nei kvalifikuoto specialisto Lietuvoje… Na, o lengviausias būdas pasilikti Australijoje yra susituokti su Australijos piliečiu.
7. Kokie yra Australijos gyventojai? Australija – kultūrų „puodas“. Čia galima sutikti ir vietinių aborigenų, ir žmonių iš įvairiausių pasaulio kraštų: Europos, Azijos, Pietų ir Šiaurės Amerikos… Aborigenai, vietiniai gyventojai, čia turi labai daug teisių. Jiems suteikiamas gyvenamasis būstas, nemokamas mokslas, įvairios pašalpos. Bet jiems nelabai priimtinas europietiškas gyvenimo būdas. Kai kurie bando įgyti išsilavinimą ar susirasti darbą. Tačiau yra tokių, kurie tęsia senąsias aborigenų tradicijas, supažindina atvykėlius su savo kultūra, menu, religija. Australijos valdžia senuosius vietinius gyventojus bando integruoti į visuomenę, tačiau tai vyksta labai lėtai. Na, o anglų palikuonys – labai atsipalaidavę žmonės, nevaržomi jokių konservatyvių minčių, laisvai reiškia savo nuomonę ir gyvena aktyvų gyvenimą. Dauguma jų mėgsta vakarėlius, dienas leidžia paplūdimyje, vaikinai vandenyne „gaudo bangas“. Australai praktikuoja sveiką gyvenseną, daug sportuoja – kartais net pietų pertraukos metu sporto klubai būna pilni energingų ofiso darbuotojų, o parkuose daug bėgikų.

8. Jaunimas laisvalaikį leidžia kine, baruose. Savaitgaliais pilnos gatvės aukštakulnius avinčių, trumpomis suknutėmis pasipuošusių merginų, jos eina į naktinius klubus pasilinksminti. Mieste vyksta daug renginių: filmų vakarai po atviru dangumi, koncertai, maisto patiekalų festivaliai, kultūrinės šventės, nemokamos parodos ir įvairūs pasirodymai.

9. Gyventi ir studijuoti čia man labai patinka, tačiau labai pasiilgstu namų. Praėjusią vasarą į Druskininkus buvau sugrįžusi mėnesiui, laikas prabėgo labai greitai. Labai ilgiuosi Druskininkuose gyvenančios šeimos, draugų, savo katės, lietuviško maisto, meninės Lietuvos jaunimo kultūros (Australijoje ji visai kitokia), paprasto ir nesudėtingo gyvenimo būdo ir lietuviškos gamtos. Dar labai pasiilgstu tikros žiemos su daug sniego, tiršto rūko, kurio čia, keista, bet nebūna.

Pagal spaudą

Klausimai ir atsakymai

	Čia rašo vertintojai		
	I	*II*	*III*
1. Ką Rūta Vilkaitė veikia Sidnėjuje? Atsakymą pagrįskite citata. (1 dalis) _____ _____ *(2 taškai)*	__	__	__
2. Kaip mergina jaučiasi Sidnėjuje? (2 dalis) _____ *(1 taškas)*	__	__	__
3. Kodėl mergina atvyko į Australiją? Įvardykite tris priežastis. (2 dalis) 1. _____ 2. _____ 3. _____ *(3 taškai)*	__	__	__
4. Kokius gyvenimo Australijoje trūkumus įvardija mergina? (3 dalis) _____ _____ *(2 taškai)*	__	__	__
5. Kokie nevaldomi gamtos reiškiniai vyksta Australijoje? (4 dalis) _____ *(1 taškas)*	__	__	__
6. Koks yra paprasčiausias būdas lietuviams įsikurti Australijoje? (6 dalis) _____ *(1 taškas)*	__	__	__
7. Paaiškinkite, kaip suprantate teiginį *Australija – kultūrų „puodas“*. (7 dalis) _____ *(1 taškas)*	__	__	__

Čia rašo vertintojai
I *II* *III*

8. Pažymėkite, kurie iš nurodytų teiginių yra teisingi, kurie klaidingi. Atsakymus žymėkite X. (4–6 dalys)

Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

Teiginiai	***Teisingas***	***Klaidingas***
A. Australijoje daug kas kitaip negu Europoje.		
B. Gyvūnai yra neįprastai maži.		
C. Mergina nesiliauja stebėtis oro kaita.		
D. Prancūziją užlieja potvynis.		
E. Dangų ryškiai raudonai nudažė kylanti saulė.		
F. Studijuoti Australijoje lietuviams yra brangu.		

(3 taškai) ___ ___ ___

9. Ką pagalvojo mergina, vieną rytą pažvelgusi pro langą? (5 dalis)

_____

_____

(1 taškas) ___ ___ ___

10. Nurodykite tekste minimas aborigenams suteikiamas lengvatas. (7 dalis)

_____

_____

(1 taškas) ___ ___ ___

11. Raskite tekste ir parašykite sinonimus šiems žodžiams:

A. Kitą – _____ (4 dalis)

B. Gąsdina – _____ (4 dalis)

C. Apšvietė – _____ (5 dalis)

D. Pranešė – _____ (5 dalis)

(2 taškai) ___ ___ ___

12. Kuriam funkciniam stiliui priskirtumėte šį tekstą? Pabraukite teisingą atsakymo variantą. Paaiškinkite, kodėl taip manote.

A. Meniniam

B. Publicistiniam

C. Moksliniam

_____

_____

(2 taškai) ___ ___ ___

Čia rašo vertintojai
I *II* *III*

13. Paisydami teksto nuoseklumo, surašykite teiginius iš eilės.
Atsakydami įrašykite teiginių raides **ATSAKYMŲ LENTELĖJE**.

Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

TEIGINIAI

A. Australijos gamta yra keista žiūrint europiečio akimis.
B. Rūtai gyventi Australijoje patinka, bet ji labai pasiilgsta gimtosios šalies.
C. Australija atrodė tobula šalis, tačiau pagyvenusi ilgiau Rūta pamatė ir trūkumų.
D. Sidnėjuje mergina yra labai užimta: dirba, studijuoja, smagiai leidžia laiką.
E. Į Australiją Rūta išvažiavo tik įgijusi vidurinį išsilavinimą.
F. Mergina įsidarbino puikiai išmokusi anglų kalbą.
G. Atvykusiems iš kitų šalių mokslas aukštojoje mokykloje yra brangus.
H. Rūtos tėtis gyvena Australijoje.
I. Australijoje gyvena įvairių tautybių žmonių, bet daugiausiai teisių turi vietiniai gyventojai.
J. Mergina labai išsigando raudono smėlio dulkių.

ATSAKYMŲ LENTELĖ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(5 taškai)

Taškų suma (maks. 25)	25			
Taškų už rašytinio teksto suvokimo testą	25 × 2 = 50			
GALUTINĖ TAŠKŲ SUMA	**50**			

III. RAŠYTINIO TEKSTO KŪRIMAS
(Trukmė – 130 min.)

Pasirinkite vieną iš dviejų (A arba B) užduočių *ir parašykite 250–300 žodžių tekstą. (50 taškų)*

A užduotis. *Parašykite 250–300 žodžių straipsnį mokyklos sienlaikraščiui tema*

Išsaugoti gamtą turi rūpėti kiekvienam

Straipsnyje:

- aptarkite, kodėl svarbu saugoti gamtą,
- remdamiesi pateikta diagrama aptarkite, kokia žmogaus veikla lemia klimato atšilimą, kas labiausiai kenkia gamtai, kelia grėsmę ekosistemai,
- išsakykite savo nuomonę, kaip kiekvienas žmogus gali prisidėti prie gamtos apsaugos, argumentuokite, kodėl taip manote.

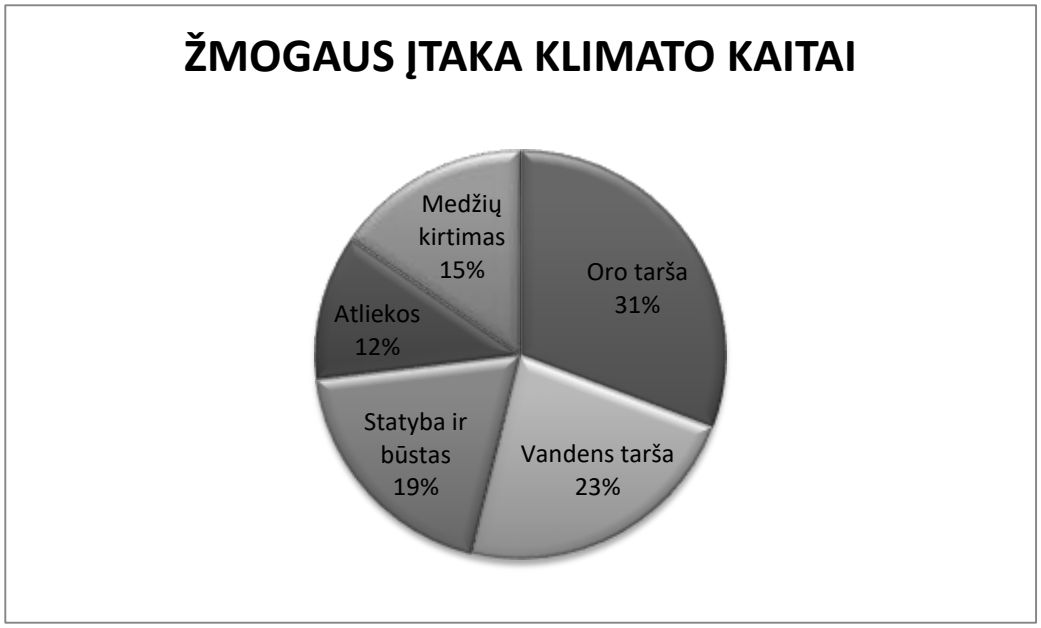

Pastabos

1. *Straipsnio pasirašyti nereikia.*
2. *Perrašę straipsnį į švarraštį, suskaičiuokite žodžius ir paraštėje pažymėkite 250 žodžių ribą. Jei parašėte mažiau, taip pat nepamirškite nurodyti žodžių skaičiaus.*
3. *Neliniuotos juodraščio eilutės skirtos straipsniui planuoti.*

B užduotis. *Parašykite 250–300 žodžių straipsnį mokyklos sienlaikraščiui tema*

Tikrų draugų niekas negali išskirti

Straipsnyje:

- pasvarstykite, kas, jūsų nuomone, yra tikra draugystė,
- remdamiesi įvestimi aptarkite skirtingas nuomones apie draugystę,
- išsakykite savo nuomonę apie tai, kaip išsaugoti draugystę visą gyvenimą, argumentuokite, kodėl taip manote.

1. Draugystei, kaip ir gražiam sodui puoselėti, reikia laiko ir dėmesio. Pirmiausia pačiam reikia norėti būti geru draugu, rodyti gerumą, domėtis kitu žmogumi, nebijoti draugui aukoti savo laiką. Jeigu abu stengsis, tai draugystė tęsis visą gyvenimą.

Irena

2. Visiška nesąmonė norėti turėti vieną draugą visam gyvenimui. Turiu daug draugų įvairiems gyvenimo atvejams: su vienais einu pramogauti, su kitais – susitinku, kai man būna sunku, bet neprisirišu prie žmonių, tada esu tikras, kad manęs niekas neišduos.

Martynas

3. Vakarais sėdžiu viena namuose priešais televizorių. Niekas nepaskambina ir net žinutės neparašo, nepasidomi, kaip gyvenu. O juk tiek draugų, atrodo, turiu. Prisimena, kai reikalinga esu: paprašo, kad iškepčiau savo firminį tortą, nori išsipasakoti, pasiguosti. Ir vis dėkoja, sako: ir ką mes be tavęs darytume, tu – geriausia draugė.

Regina

Pastabos

1. *Straipsnio pasirašyti nereikia.*
2. *Perrašę straipsnį į švarraštį, suskaičiuokite žodžius ir paraštėje pažymėkite 250 žodžių ribą. Jei parašėte mažiau, taip pat nepamirškite nurodyti žodžių skaičiaus.*
3. *Neliniuotos juodraščio eilutės skirtos straipsniui planuoti.*

Juodraštis

Čia galite planuoti straipsnį.

Švarraštis

Čia rašo vertintojai		
I	*II*	*III*

Čia rašo vertintojai

I	*II*	*III*

Čia rašo vertintojai

I *II* *III*

Žodžių skaičius _____

RAŠYTINIO TEKSTO KŪRIMO TESTO VERTINIMAS

Kriterijus	**Maks. taškų skaičius**	**VERTINTOJŲ SKIRTI TAŠKAI**		
		I	II	III
TURINYS	5			
STRUKTŪRA	5			
STILIUS IR ŽODYNAS	5			
GRAMATIKA	5			
RAŠYBA IR SKYRYBA	5			
Taškai	25			

Taškų sandauga	**25 × 2 = 50**			

Taškai, atimami už nepakankamą žodžių skaičių	–1 / –2 / –3 / –4 / –5			

GALUTINĖ TAŠKŲ SUMA	**50**			